

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 31 maja 2023 r.

WK-V.9612.3.4.2023

**Pan
Jerzy Wielgolewski
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
– Zespołu Zakładów
w Makowie Mazowieckim
ul. Wincentego Witosa 2
06-200 Maków Mazowiecki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2023 r. poz. 991), przeprowadzona została kontrola problemowa w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej - Zespole Zakładów w Makowie Mazowieckim (dalej Szpital w Makowie Mazowieckim), mieszczącym się przy ul. Wincentego Witosa 2 w Makowie Mazowieckim (06-200).

Tematyka kontroli obejmowała zapewnienie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od dnia 1 października 2022 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 22 maja 2023 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą i noworodkiem realizowane były w Oddziale ginekologiczno-położniczym, w którym wyodrębniono i urządzono łóżka w systemie roming-in oraz Oddziale neonatologicznym (noworodkowym). Zgodnie z danymi zgłoszonymi do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, Oddział ginekologiczno-położniczy dysponował 21 łózkami w tym 1 łóżkiem intensywnej opieki medycznej (dla części położniczej wydzielono 6 łóżek, dla części ginekologicznej 15 łóżek), Oddział neonatologiczny (noworodkowy) dysponował ogółem 6 łózkami w tym 5 łózkami dla noworodków i 1 łóżkiem intensywnej opieki medycznej. W dniu 26 kwietnia 2023 r. w Oddziale ginekologiczno-położniczym (odcinek położniczy) przebywały 2 położnice, w Oddziale neonatologicznym (noworodkowym) – 2 noworodki. Z wyjaśnień podmiotu wynikało, że w marcu 2023 r. w kontrolowanych oddziałach nie było konieczności organizowania dodatkowych łóżek dla pacjentów. Ponadto wskaźnik wykorzystania łóżek w marcu wynosił 24,88% w Oddziale ginekologiczno-położniczym oraz 10,75% w Oddziale neonatologicznym (noworodkowym). Dla porównania w 2022 r. wskaźnik wykorzystania łóżek w Oddziale ginekologiczno-położniczym wynosił 21,23%, a w Oddziale neonatologicznym (noworodkowym) 23,06%.

W poddanym badaniu okresie w Szpitalu w Makowie Mazowieckim odbyło się 66 porodów. Ustalono, że 7 porodów przeprowadzono z nacięciem i szyciem krocza (co stanowi 10,60% ogółu porodów), a 36 – poprzez cięcie cesarskie (54,54% ogółu porodów). Średni czas pobytu pacjentki w części położniczej Oddziału ginekologiczno-położniczego wynosił 3-4 dni.

Szpital w Makowie Mazowieckim zapewniał realizację świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, porożenia oraz opieki nad noworodkiem w warunkach szpitalnych, poprzez: omówienie planu porodu, wykonywanie badań diagnostycznych i klinicznych, monitorowanie parametrów życiowych w poszczególnych okresach porodu, doboru najdogodniejszych pozycji rodzącej podczas porodu, uśmierzanie bólu z wykorzystaniem naturalnych metod lub środków farmakologicznych, bieżące informowanie rodzącej o postępach porodu, identyfikację czynników ryzyka śródporodowego u rodzącej i u dziecka, ocenę stanu zdrowia noworodka, edukację i instruktaż w zakresie pielęgnacji i karmienia noworodka, wykonywanie świadczeń profilaktycznych oraz badań przesiewowych u noworodka – zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (dalej rozporządzenie w sprawie standardu opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2018 r. poz. 1756, z późn. zm.).

Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie porodu, położu w warunkach szpitalnych realizowane były przez 6 lekarzy w tym 5 specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii i 1 lekarza posiadającego specjalizację I^o w zakresie położnictwa i ginekologii. Ponadto opiekę nad noworodkiem sprawowało 5 lekarzy specjalistów w zakresie pediatrii, z których 1 posiadał tytuł specjalisty w zakresie neonatologii. Opieka medyczna zabezpieczona była również przez 21 położnych, spośród których 1 położna posiadała tytuł magistra położnictwa, 2 położne tytuł licencjata w zakresie położnictwa, 1 położna ukończyła specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego, 1 - specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego, 15 położnych ukończyło kurs specjalistyczny w zakresie resuscytacji krążeniowo oddechowej noworodka, 16 - w zakresie edukacji i wsparcia kobiety w okresie laktacji, 9 - w zakresie szczepień ochronnych. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionych lekarzy oraz położnych.

Na podstawie analizy dokumentacji medycznej 30 pacjentek z zakończoną hospitalizacją stwierdzono, że pacjentki miały ustalony plan porodu, który obejmował wszystkie elementy postępowania medycznego podczas porodu i określenie miejsca porodu, zgodnie z wymogami określonymi w części V załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej. Plan porodu był modyfikowany odpowiednio do sytuacji zdrowotnej ciężarnej w trakcie porodu.

Personel medyczny zachęcał i wskazywał na korzyści wynikające z obecności osoby bliskiej podczas porodu. Pacjentki na bieżąco informowane były o postępach porodu oraz o farmakologicznych i niefarmakologicznych metodach łagodzenia bólu porodowego, z preferencją wykorzystania naturalnych metod, takich jak: masaż, aktywność fizyczna, relaksacja w wodzie, dogodne pozycje z wykorzystaniem piłek gimnastycznych i worków sako. Na podstawie harmonogramów pracy stwierdzono, że w czasie trwania porodu szpital zabezpieczał zespół neonatologiczny w skład, którego wchodził lekarz specjalista neonatolog lub pediatra oraz położna. Personel medyczny bezpośrednio po porodzie zapewniał matce kontakt z dzieckiem „skóra do skóry”.

W wyniku kontroli 30 Kart noworodka stwierdzono, że u wszystkich noworodków wykonane zostały świadczenia obejmujące profilaktykę zakażenia przedniego odcinka oka, wykonano profilaktykę krzywicy. Szczepienia ochronne wykonano u wszystkich 30 noworodków. Noworodki, u których nie stwierdzono przeciwwskazań poddawane były badaniom przesiewowym w kierunku fenyloketonurii, mukowiscydozy i wrodzonej

niedoczynności tarczycy oraz badaniom słuchu i pulsoksymetrycznym w celu wczesnego wykrycia bezobjawowych wad serca.

W kontrolowanych Oddziałach zapewniono również świadczenia w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz edukacji matek i ich rodzin w zakresie opieki i pielęgnacji noworodka. Z pacjentkami prowadzone były indywidualne pogadanki tematyczne uwzględniające aktualne potrzeby i oczekiwania położnic, w szczególności techniki przystawiania dziecka do piersi, dbania o higienę. Ponadto pacjentki otrzymują wskazówki jak zorganizować sobie życie po porodzie w domu oraz informacje na temat prawidłowego odżywiania, dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne, systematycznych kontrolach u ginekologa. Szpital w Makowie Mazowieckim stwarzał warunki do karmienia naturalnego od pierwszych chwil życia noworodka i prowadził działania promujące karmienie piersią, polegające na wspieraniu i bieżącej pomocy w rozwiązywaniu problemów karmiących matek. Podmiot umożliwiał matkom po wypisie ze szpitala uzyskanie konsultacji laktacyjnych przez całą dobę w Oddziale neonatologicznym (noworodkowym).

Regulamin organizacyjny podmiotu wykonującego działalność leczniczą zawierał ustalone wskaźniki, dotyczące sposobu realizacji i dokumentowania standardu opieki okołoporodowej, w celu ograniczenia do niezbędnych interwencji medycznych, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 3 części I załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej.

Szpital przekazywał zgłoszenie o porodzie do podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia matki i noworodka dalszą opieką w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia jego odbioru, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2 pkt. 9-10 części XIII załącznika do rozporządzenia w sprawie standardu opieki okołoporodowej.

Podmiot posiadał zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z obowiązkiem ustalonym w art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o działalności leczniczej. W kontrolowanych oddziałach umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2022 r. poz. 1876, z późn. zm.). Pomieszczenia kontrolowanych Oddziałów spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402). Szpital w Makowie Mazowieckim dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego

przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do której posiadania jest zobowiązany na podstawie art. 63 ust. 3, 4 i 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 974). Pacjentki i noworodków zaopatrzone w znaki identyfikacyjne, zawierające informacje zapisane w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjenta przez osoby nieuprawnione, zgodnie z wymogiem określonym w art. 36 ustawy o działalności leczniczej oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie warunków, sposobu i trybu zaopatrywania pacjentów szpitala w znaki identyfikacyjne oraz sposobu postępowania w razie stwierdzenia ich braku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1098).

Dokumentacja medyczna prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2022 r. poz. 1304, z późn. zm.).

W trakcie czynności kontrolnych poddano analizie stosowanie minimalnych norm zatrudnienia położnych w kontrolowanych oddziałach i ustalono, że w Oddziale ginekologiczno-położniczym brakuje 1,2 etatu położnych. W celu zapewnienia ciągłości procesu leczenia i bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów należy dążyć do dostosowania zatrudnienia położnych w Oddziale ginekologiczno-położniczym do minimalnej liczby równoważników etatowych ustalonej na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 870, z późn. zm.).

Jednocześnie zobowiązuję Pana Dyrektora do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z przywołaniem znaku pisma WK-V.9612.3.4.2023, o sposobie realizacji wniosku pokontrolnego, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

Starostwo Powiatowe
w Makowie Mazowieckim
ul. Rynek 1,
06-200 Maków Mazowiecki